

Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy Anısına: TRANS 25 Dergisin Özel Armağan Sayısı

Dilek Altınkaya-Nergis , İzmir

1. Yayının Amacı

21 Temmuz 2017 tarihinde vefat eden değerli bilim insanı Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un anısına 4. ölüm yıldönümünde¹ TRANS – Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften (Çevrimiçi Kültürel Araştırmalar) dergisinin 25. özel sayısında bilimsel çalışmalarını onurlandırmak ve kendisine disiplinlerarası, çok kültürlü ve bilimsel bir hatıra kazandırabilmek adına uluslararası bir armağan sayısı yayınlanmıştır (bkz: <https://www.inst.at/trans/25/trans-25-durusoy-inhalt/>).²

Yıllarca Ege Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde birçok öğrencinin ve hocaların yetişmesinde katkısı bulunan örnek bilim insanı³ ve ünlü çevirmen Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy aynı zamanda Türk edebiyat dünyasına Paul Celan, Elias Canetti, Jura Soyfer, Guillaume Apollinaire gibi yazarların yanı sıra Fulvio Tomizza, Francesco Micieli veya Peter Paul Wiplinger gibi çağdaş yazarlarının eserlerini de kazandırmıştır. Ancak kendisi bununla yetinmemiş, aynı zamanda Ferit Edgü veya Güngör Dilmen gibi Türk yazarlarını da çeşitli dillere çevirmiş ve dünya edebiyatına girmelerini sağlamıştır. Fakat en büyük başarısı şiir çevirilerinde sergilediği olağanüstü yeteneğinde gizlidir (bkz. Durusoy: Zur Übersetzung von Lyrik. In: IIIrd Meeting of Interpreters and Translators from the countries of Central and Eastern Europe. Praha, 1997. S.33-40).

Einsenddatum: 25.02.2022

Freigabe zur Veröffentlichung: 15.06.2022

¹ Yayın 21 Temmuz 2021 tarihinde rahmetli Prof.Dr. Gertrude Durusoy'un mezarı başında yurt dışından çevrimiçi katılımlı bir anma töreni eşliğinde duyurulmuştur. Bkz. örneğin: <https://www.haberler.com/guncel/prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi-14318316-haberi/>, (son erişim: 14.04.2022)

<https://www.euegeajans.com/index.php/2021/08/09/prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi/>, (son erişim: 14.04.2022),

<https://www.sondakika.com/haber/haber-prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi-14318316/>, (son erişim: 14.04.2022)

<https://www.egitimrotasi.com/prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi/3337/>, (son erişim: 14.04.2022)

[https://egeduyuru.ege.edu.tr/m-17377/prof_dr_-gertrude-durusoy-anma-toreni-ve-armagan-kitabi-\(31-temmuz-2021\)-html](https://egeduyuru.ege.edu.tr/m-17377/prof_dr_-gertrude-durusoy-anma-toreni-ve-armagan-kitabi-(31-temmuz-2021)-html), (son erişim: 14.04.2022)

² Yayın haberi Germanistler camiasında Gerder derneğinin düzenli olarak aylık çıkardığı bülten üzerinden duyurulmuştur: Prof. Dr. Gertrude Durusoy Anısına (Sayfa 3-6); Prof. Dr. Gertrude Durusoy Anma Etkinlikleri (Sayfa 6-7). - Germanistler Derneği (GERDER) Aylık Bülteni (Sayı 60; Ağustos 2021): (bkz: GERDER_Bulteni_Vol_60.pdf, son erişim: 14.04.2022)

³ Ulusal alanda Doç. Dr. Yücel Aksan tarafından "Saygıyla... Prof. Dr. Gertrude Durusoy Anısına" (Ege Üniversitesi: 2017) başlıklı bir armağan kitabı hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un tüm bilimsel yayınlarını⁴, ödülleri, hatta çeşitli ülkeler tarafından kendisine laik görülen nişanları burada sıralamak muhtemelen armağan sayısının kapsamının ötesine geçecektir ve ayrıca alçakgönüllü kişiliğine ters düşse de, yine de Türk Alman çalışmaları için düzenlediği ve öncüllük ettiği "Avusturya Edebiyatı Sempozyumu"(1989), "Heinrich Heine Sempozyumu" (1998) ve "Çok Dillilik, Jura Soyfer Semineri" (1999) ile büyük bir rol model ve yenilik olan Türkiye'deki akademik etkinliklerin organizasyonları göz ardı edilmemelidir. Ayrıca Aralık 2000 yılında Kuşadası'nda "Avrupa Kültürel Süreçleri ve Kültürel Çalışmalar Terminolojisi" uluslararası toplantısının düzenlenmesi de onun sayesinde gerçekleşmiştir.

Buna istinaden aziz hatırasına özel bir armağan sayısında yaşatma girişimine çeşitli disiplinlerde yer alan öğrencileri ve meslektaşlarının yanı sıra uluslararası alanda tanınan birçok şahsiyet ve sanatçı da çok dilli yazılarıyla katkıda bulunmuşlardır. Özellikle Trans Dergisinin Bilim Kurul Başkanı Dr. Herbert Arlt'ın kaleme aldığı ayrıntılı yazısında Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un (bkz. Arlt: Im Gedenken an Gertrude Durusoy, <http://www.arltherbert.at/im-gedenken-an-gertrude-durusoy-1943-2017/>) uluslararası bilime ve aynı zamanda çeşitli ulusların ve kültürlerin birbirlerini anlayabilmelerine yönelik ne kadar büyük katkılar sağladığı açıkça ortaya çıkmaktadır.⁵ Bu alanda da birçok bilimsel yayın yapmıştır (örneğin bkz. Durusoy: *Zur Internationalisierung von Forschung*. In: TRANS. Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. Nr.6, Wien,1998/99) ve ayrıca bu bağlamda Ege Üniversitesi'nde Avrupa Dilleri ve Kültürleri Araştırma Merkezi ADIKAM'ı kurmuştur (bkz.: Durusoy: *Das Forschungszentrum für die Sprachen und Kulturen Europas an der Ege Univ. Izmir*. In: TRANS Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften, Nr.1, September 1997). Bu sırada asla büyük sözlerin ve gösterişin taraftarı olmamış, ancak öğrencilerine her daim yeni yollar ve bakış açıları açmış ve Türkiye ve İzmir'i her zaman övgüyle ve ustalıkla uluslararası platformlarda laikiyle temsil etmiştir (örneğin bkz.: Durusoy: *Die Türkei: Schwelle oder Brücke in den Kulturwissenschaften*. In: TRANS. Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. Nr.5, Wien,1998; veya Durusoy; *İzmir'de Dil Potansiyeli ve Gerekliği*. In: 21.Yüzyılın Eşiğinde İzmir. Sorunlar ve Çözümler Sempozyumu Bildirileri. İzmir, 1998, s.189-198).

Bu tanıtım yazısının amacı da söz konusu TRANS dergisinin içinde Almanca, İngilizce, Fransızca ve Türkçe dillerinde yer alan çeşitli makalelerin bir araya getirdiği özel armağan sayısının Türkçe 'de daha geniş bir okuyucu kitlesi için erişilebilir hale getirebilmektir. Nitekim söz konusu armağan sayısı vesilesiyle Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un tüm bilimsel faaliyet alanıyla ilişkilendirmek ve yayın dillerinin yanı sıra her şeyden önce araştırma odakları olan çokkültürlülük, kültürlerarasılık, yabancı dil eğitimi ve araştırmaları, edebiyatlar ve çeviri çalışmaları bir çatı altında toplamak mümkün olmuştur.

⁴ Prof.Dr. Gertrude Durusoy'un özgeçmişi için bkz: <http://akademik.ege.edu.tr/?q=tr/bilgiler&id=324>Ancak, (son erişim: 14.04.2022).

⁵ Alçakgönüllü tavrıyla tanınan hocanın çalışmalarının boyutlarından ve derinliğinden pek bahsetmemesinden ötürü kendi öğrencileri ve meslektaşları dahi uluslararası platformdaki bilimsel etkinliğinin sadece bir kısmını tahmin edebiliyorlardı. Ancak Dr. Herbert Arlt'ın yazısı sayesinde Prof.Dr. Gertrude Marie Durusoy'un ne kadar önemli ve çok yönlü çalışmalara dahil olduğuna dair ışık tutulmaktadır.

Bu vesile ile armağan yayınının tanıtımına yönelik özel sayının içinde yer alan ve aslen Almanca hazırlanmış giriş bölümü temel alınmıştır⁶.

2. Yayının Kapsamı

Armağan yayının içinde yer alan toplam 31 makale 3 ana başlık altında aşağıdaki gibi toplanmıştır:

- 1) “*Giriş ve Anılar*” başlığı altında toplam 4 anı yazısı yer almaktadır
- 2) “*Sanat dünyasından hocamızın anısına*” başlığı altında toplam 6 yazarın çeşitli katkıları derlenmiştir
- 3) “*Bilim dünyasından hocamızın anısına*” başlığı altında ise toplam 21 değerli akademisyenin yayınlarına yer verilmiştir.

2.1. “Giriş ve Anılar” Bölümü

Bahsi geçen tanıtım yazısından sonra (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/in-tiefer-trauer-und-dankbarkeit/>) Prof. Dr. med. Isabel Raika Durusoy Onmuş’un kaleminden İngilizce olarak ele alınan ve Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’un özgeçmişine değinen „A multi-lingual and multi-cultural life: Gertrude Marie Durusoy” (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/542-2/>) makalesine yer verilmiştir. Aynı zamanda kızı olan Prof. Dr. med. Isabel Raika Durusoy Onmuş’un anlatımından ve özgeçmişinden Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’un çok kültürlü aile yapısı ve çok dilliği sebebiyle özelliği ve önemi daha da anlaşılır kılınmıştır.⁷ Ayrıca kendisine armağan sayısının ortaya çıkabilmesi için verdiği büyük destekten ötürü teşekkür edilmektedir.

Akabinde Prof. Dr. Gertrude Durusoy’un asıl anadili olan Fransızca olarak kardeşleri Angèle Vermeersch, Paul Vermeersch und André Vermeersch tarafından anısına ele alınmış ve çok kültürlü özgeçmişine açıklık getiren “*Gerti*” adlı yazıya yer verilmiştir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/gerti/>).

“Giriş ve Anılar” başlığın altındaki dördüncü ve son makale ise bahsi geçen TRANS dergisi başkanı Dr. Herbert Arlt tarafından ele alınmış yazısıdır (bkz. <https://www.arltherbert.at/im-gedenken-an-gertrude-durusoy-1943-2017/>). Yazısında Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’un uluslararası platformdaki etkinliği, katkıları ve önemi sırasıyla benzersiz ve ayrıntılı bir şekilde gözler önüne serilmektedir.

2.2. “Sanat Dünyasından Hocamızın Anısına” Bölümü

Özel armağan sayısının ikinci başlığı olan “Sanat dünyasından hocamızın anısına” kısmında ise Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’un anısına ithafen hazırlanan daha ziyade sanatsal yapıtlara ve katkılara yer verilmiştir. Birinci sırada ise hem sanatçı hem de Bern Güzel Sanatlar Fakültesinde Doçent olan ve Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy tarafından Türkçe’ye çevirilen Francesco Micieli’e ait bir şiir yer almaktadır. Micieli kendi

⁶ Dilek Altinkaya Nergis: In tiefer Trauer und Dankbarkeit. Der Erinnerung an Frau Univ.Prof.in Dr.in Gertrude Marie Durusoy gewidmet ..., (bkz: <https://www.inst.at/trans/25/in-tiefer-trauer-und-dankbarkeit/>, son erişim: 14.04.2022) – yazar tarafından çevrilmiştir

⁷ Kendisi için çok değerli torunu Léon Onmuş’a da burada söz hakkı verilerek anaannesini şu şekilde tanımlar: «*Elle était toujours contente, elle n’était jamais triste*» (Her zaman mutluydu, asla üzgün değildi)

deyimiyle „Gertrude Durusoy anısına yazdığı şiirine“, „Das Material ist die Sprache“ (“Malzemesi dili“ olarak adlandırmıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/das-material-ist-die-sprache/>).⁸ Günümüzde kaç bilim insanı anısına şiir yazılma onuruna erişir acaba. Böyle bir jest gerçekten sadece büyük izler bırakmış insanlara nail olan bir şeref olsa gerek.

İkinci önemli anı ise ünlü çağdaş Alman yazar Gerhard Köpf tarafından kaleme alınmış ve „Io mi ricordo“ başlığı altında Köpf tuttuğu “notlarında çok geriye giderek Türkiye’ye yapmış olduğu ilk ve tek gezisine döner“ ve bu vesile ile Prof. Dr. Durusoy’a ilişkin hafızasındaki izlenimlerine ve özlemine yer verir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/io-mi-ricordo/>).

Bir sonraki armağan yazısı ise Belçikalı şair ve yazar Raoul Maria de Puydt aittir ve *HOMMAGE AU Prof. Dr. Gertrude DURUSOY*» adını taşımaktadır. Yazar Raoul Maria de Puydt de anılarında 1982 yılında Köln şehrinde Uluslararası Edebiyat günleri *Interlit 82*’deki izlenimlerinden bahsetmektedir.

Bu dizideki dördüncü yazı ise Avusturya’lı yazar ve fototğraf sanatçısı Peter Paul Wiplinger tarafından ele alınmıştır ve kendisi Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’u şiirlerini çevirirken adeta eski bir fotoğrafa dönüp bakarcasına anımsar :

Şiirlerimi çevirdiği sırada son derece özerkti – kensisine hiç bir şekilde açıklama yapmama gerek yoktu. Dil becerisi son derece şaşırtıcıydı - ve ben sadece doğru gramer kurallarına bağlı dil bilgisini kast etmiyorum – daha ziyade kelime ve kavramların arkasında yatan anlamlarıdan, "tunısından" bahsediyorum, dile getirilmeyenler dahil olmak üzere .⁹

Ayrıca Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’u yıllar önce Almanya’da genç bir doktor olarak tanışıp âşık olarak Türkiye’ye kazandıran rahmetli eşi Prof. Dr. Fikret Durusoy’a da değinmektedir. Prof. Dr. Fikret Durusoy Wiplinger tarafından adeta ruh ikizi olarak tanımlamakta;

Madam Durusoy’un kendisi gibi ağır başlı, alçak gönüllü ve sempatik olan eşinde neredeyse adeta kendi özelliklerini yansıtmaktaydı. Profesör Durusoy sadece yüksek eğitim almış diller ötesi bir edebiyat bilimcisi ve çevirmen değildi, her şeyden önce karşısındaki insanı ciddiye alan, kendisini asla ön plana atmayan ve bir görevi üstelendiğinde ona sonuna kadar hizmet eden bir insandı. Her daim sorunsuz bir şekilde en iyi sonuca varmayı hedeflerdi. Ve benim de şiirlerimin çevirisinde bizzat tanıklık ettiğim üzere yazarın dünyasına muntazam duygudaşlık gösterirdi.¹⁰

Peter Paul Wiplinger ayrıca 21.10.1999 tarihinde Ankara’da bir suikasta sonucunda hayatını kaybeden Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı için yazdığı “*DAS BEGRÄBNIS*” (Cenaze Töreni) adlı şiirini Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’a ithaf etmektedir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/452-2/>).

Sanat dünyasının beşinci armağan yazısı ise şair Maria Cinta Montagut tarafından kaleme alınmış ve „Gertrude Durusoy une amie“ başlığı altında 2005 yılında „Esmirne“ (İzmir) şehrinde gerçekleşen ve bizzat Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy tarafından davet

⁸ Şiirden kısa bir örnek: „*Sie lächelnde und wurde Wort. (Gülümsemi ve kelimeye dönüştü), Ihr Material ist die Sprache (Malzemesi dili), Sie füllt die Gedanken, unsere Gedanken (Düşüncelerin altını dolduruyor, bizim düşüncelerimizin)Heute noch. (bugün, halen).*“ (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/das-material-ist-die-sprache/>, son erişim: 14.04.2022). – yazar tarafından çevrilmiştir

⁹ bkz. <https://www.inst.at/trans/25/ein-abend-mit-frau-prof-dr-gertrude-durusoy-in-wien/>, (son erişim: 14.04.2022) – yazar tarafından çevrilmiştir

¹⁰ bkz. <https://www.inst.at/trans/25/ein-abend-mit-frau-prof-dr-gertrude-durusoy-in-wien/>, (son erişim: 14.04.2022) – yazar tarafından çevrilmiştir

edildiği II. Şiir Günlerinden bahsetmektedir. Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy kendisi tarafından son derece çağdaş, hoşgörülü ve açık olması ile takdir edilmektedir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/gertrude-durusoy-une-amie/>).

Bir sonraki armağan yazısında ise yazar ve eğitimci Meral Tüfekçi tarafından “Anısına Prof. Dr. Getrude Durusoy” başlığı altında Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy’un anılarından yola çıkarak “10 dil bilen” hocanın hayatına tarihsel bir yaklaşım ile ışık tutulmaktadır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/prof-dr-gertrude-durusoy-anisina/>).

Sonrasında ise armağan yayının 3. bölümü oluşturan ve Pro.Dr. Getrude Marie Durusoy’un anısına hazırlanmış 21 bilimsel makalelerin bir araya getirildiği son bölüm yer almaktadır.

2.3. „Bilim Dünyasından Hocamızın Anısına“ Bölümü

Özel armağan sayısının üçüncü ve son başlığı olan “Bilim dünyasından hocamızın anısına” kısmında ise Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy’un anısına daha ziyade akademik camiadan bilimsel makalelere yer verilmiştir. Birinci sırada Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy’a Viyena’da yaşayan ve serbest çalışan bir eğitimci olan Andrea Ghoneim-Rosenauer tarafından “A digital language portfolio as developmental and/or showcase portfolio” başlığı altında ortak çalışmaların anısına armağan edilmiştir. “Çok dilli bir araştırmacı, hoca ve çevirmendi – aynı zamanda İzmir Ege Üniversitesi’nde yer alan Avrupa Diller ve Kültürleri Araştırma ve Uygulama Merkezinin Başkanı” diye hatırladığı Prof. Dr. Getrude Durusoy’u 1999 yılında birlikte Dil-Port folyosu üzerinde ortak çalışmaları sırasındaki başlıca sözleri çok etkilemiştir: “Çok dil bilmek hem zihinsel acıdan hem de kültürel acıdan zenginlik demektir ve yabancı dil eğitiminde yeni yöntemlerin öngörülmesini sağlar” (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/a-digital-language-portfolio/>).

Bir sonraki yazıda ise Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’ne Rusça okutmanı olarak görevlendirilen Mirbatır Husanov’dan meslektaşı olarak Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy’a ithafen „yaptığı tüm iyiliklerine minnetarlık ve takdirle“, „Telefon Kulübesi“ adlı hatırasını yansıtmıştır. Mirbatır Husanov Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy ile yaptığı sohbetlere istinaden çok kültürlü aile yapısının çevirinin hayatındaki rolüne ne kadar belirlediğinden bahsetmektedir. Ve bunlardan bahsederken her daim „bir ulusun edebiyatını bilmeden onları anlamamanın mümkün olmatacağını“ fikrini savunduğunda değinmektedir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/telefon-kuluebesi/>). Mirbatır Husanov’un anlatımıyla Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy’un gerçek ilgi alanları ve fikirleri çok net bir şekilde yansıtılmaktadır.

Prof. Dr. Getrude Marie Durusoy’a yönelik bir sonraki yazı ise Edebiyat Fakültesi’nde gerçekleşen resmi cenaze töreninde Doç.Dr. Arife Karadağ’ın yaptığı „Merhum Hocam Prof. Dr. Getrude Durusoy’a Saygı ve Özlemle...“, konulu ve dokunaklı veda konuşması yer verilmiştir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/merhum-hocam-prof-dr-gertrude-durusoya-saygi-ve-ozlemle/>)

Armağan yayının en saygın katkılarından bir tanesi Felsefe dünyasının duayeni Prof. Dr. İonnan Kuçuradi tarafından „Platon ve Aristoteles’i Ortaçağ Gözlüklerini Çıkararak Okumak“ ele alınmıştır. Ve Prof. Dr. İonna Kuçuradi makalesini özellikle „Diğer erdemleri ve yetenekleri yanında, çevirileri benim okuduğum en başarılı çeviriler

arasında yer alan sevgili Gerti'ye“ armağan eder. Prof. Dr. İonna Kuçuradi Aristoteles und Platon gibi Ortaçağa ait eserlerin kaynak dilleri ve çeviri üzerine son derece ilginç fikirler ortaya koyar (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/platon-ve-aristotelesi/>).

Bir sonraki makale ise Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un Ege Üniversitesi'nden eski öğrencisi Doç. Dr. Nilgin Tanış Polat tarafından ele alınmıştır ve „Ötekileştirmeden Bütünleşmeye. Durusoy'un Çeviriye Bilimsel Yaklaşımı“ adı altında hocanın çeviribilimsel yaklaşımını ortaya koymamaya çalışır. Hatta Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un 11.05.1993 tarihli Senato kararı ile Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Batı Dilleri Bölümü altında Mütercim Tercümanlık Bölümünün kurulmasına önderlik ettiğini hatırlatır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/oetekilestirmeden-buetuenlesmeye/>).

En eski öğrencilerinden ve değerli meslektaşı, Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ali Osman Öztürk ise Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'a “19. Yüzyıl Popüler Alman Resim Sanatında Kafkasya Osmanlı - Rus Savaşının Alınlanması” makalesini armağan etmektedir. Son derece ilginç çalışmasında Neuruppin ve Dahlem/Berlin müzelerinde yer alan ünlü tablolardan yola çıkarak Osmanlı – Rusya savaşından bu yana 19. Yüzyılın görsel-yazılı kitle iletişim aracı olarak ele almaktadır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/19-yuezyil-popueler-alman-resim-sanatinda-kafkasya-osmanli/>).

Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un anısına hazırlanan bir sonraki bilimsel çalışma ise Palermo Üniversitesi hocası Prof. Dr. Laura Auteri tarafından „*Christoph Martin Wielands Vermittlungsrolle zwischen Kulturen, Autoren, Menschen*“ ele alınmıştır. Prof. Dr. Laura Auteri Alman yazar ve çevirmen Wieland'ın ilk olarak çıkardığı Alman Gazetesi „*Der Teutsche Merkur*“ üzerinden inceler (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/christoph-martin-wielands-vermittlungssrolle/>).

Bir başka bir bilimsel makale ise Ankara Üniversitesi, Fransızca Bölümünden Prof. Dr. Arzu Etensel Ildem tarafından „1984 d'Orwell et 2084 de Boualem Sansal: une relation centre –périphérie. In memoriam Prof. Gertrude Durusoy“ başlığı altında hazırlanmıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/1984-dorwell-et-2084-de-boualem-sansal/>).

Yine Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un eski öğrencilerinden ve meslektaşlarından biri olan Prof. Dr. Mehmet Tahir Öncü hocasının anısına yüksek lisans öğrencisi Bahar Sertdemir ile birlikte 2019 yılında yurt dışında basılan makalesini “*Türk Edebiyatının Almanca Konuşulan Ülkelerde Alınlanması*” olarak kazandırmıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/tuerk-edebiyatinin-almanca-konusulan-uelkelerde-alimlanmasi1/>). Ayrıca Prof. Dr. Mehmet Tahir Öncü'nin sayesinde ve önderliğinde hazırlanan “*Türkçe Çevirmenler Sözlüğü*”nde de (bkz.: <https://translex.ege.edu.tr/tr-6067/turkce-cevirmenler-sozlugu.html>) çevirmen olarak Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'e de yer verilmiştir.

Armağan yayınların arasındaki bir diğer bilimsel çalışma Köln Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden Dr. Béatrice Hendrich tarafından hazırlanan “*Die Madonna im Pelzmantel. Der scheiternde Mann in der türkischen Romanliteratur*“ makalesinde Sabahattin Ali'nin „Kürk Mantolu Madonna“ adlı eserini irdelemektedir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/die-madonna-im-pelzmantel/>)

Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un doktora öğrencisi olan Dokuz Eylül Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu okutmanı Dr. Hüseyin Kahramanlar ise Elif Şafak'ın 2015 yılında kaleme aldığı "Ustam ve Ben" adlı romanında "*Osmanlı İmparatorluğunda sanatçı olmak*" konusunu ele almıştır ve hocasını minnetle anmaktadır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/im-osmanischen-reich-ein-kuenstler-zu-sein/>).

Dokuz Eylül Üniversitesi Fransızca Öğretmenliği Bölümü'nden Dr. Öğretim Üyesi Hanife GÜVEN de „*Education of Turkish as a Foreign Language in the Contexte of Plurilingualism*“ adlı çalışmasını Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un anısına hazırlamıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/514-2/>).

Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy anısına ayrıca Paris CNRS-Üniversitesi'nden Sarga Moussa tarafından hazırlanan „*Said et Tiegerman. Une histoire interculturelle*“ makalesine de özellikle Fransızca olması sebebiyle yer verilmiştir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/said-et-tiegerman/>).

Ayrıca Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy için Suudi Arabistan Kral-Saud Üniversitesi'nden Dr. Malek Mohammed Abad Al Waldie tarafından „*Eine Art Vergleich zwischen den saudi-arabischen und deutschen Sitten und Gebräuchen*“ adlı makale hazırlanmıştır. Makalesinde Suudi Arabistan ve Alman gelenklerini karşılaştırarak yabancı dil öğrenim sırasındaki zorlukları irdelemektedir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/520-2/>).

Yine Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un eski doktora öğrencisi olan Dokuz Eylül Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümü'nde Dr. Öğretim Üyesi Sevdice Köksal'da hocası ile hazırladığı yüksek lisans tez konusundan „*Canettis Roman Die Blendung unter sprachlichem Aspek*“ adlı makaleyi hazırlamıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/canettis-roman-die-blendung/>).

Bir sonraki armağan yayın ise Dokuz Eylül Üniversitesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nden Dr. Öğretim Üyesi Ufuk Gündoğan tarafından "*A Document in Madness*": *Images of Female Lunacy in the Fiction of Charlotte Perkins Gilman and Mine Söğüt*" adlı altında Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy anısına hazırlanmıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/a-document-in-madness/>).

Ayrıca aynı Bölümden, Dokuz Eylül Üniversitesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nden Dr. Öğretim Üyesi Devrim Çetin Güven Fransızca hazırladığı makalesi „*Dialogue entre deux visions du nihilisme - Les thèses de Marguerite Yourcenar sur l'esthétique radicale du « vide » de Yukio Mishima* » ile iki farklı kültüre ve dile ait eseri inceleyerek Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy anısına bir çalışma yapmıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/dialogue-entre-deux-visions-du-nihilisme/>).

Yine aynı Bölümden, Dokuz Eylül Üniversitesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nden Dr. Öğretim Üyesi Emre Say'da Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy İngilizce hazırladığı „*Tracing Imperial Ideology as a Background in Rudyard Kipling's Kim*“ başlık altında Rudyard Kipling'in „Kim“ adlı eserinde emperyalist İdeoloji temsilini irdelemiştir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/tracing-imperial-ideology/>).

Hacettepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mümtaz Peker ise Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy anısına „*Kültürleşme*“ makalesi ile 4 örnek üzerinden köyden şehire göçü konu almıştır (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/kueltuerlesme/>).

Armağan yayının son iki makalesine gelince, onlar aslında Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy'un her daim desteklediği genç araştırmacılara temsilen yer verilmiştir. Her iki

genç araştırmacı ve yüksek lisans öğrencisi olan Nigar Zahidli (Münih Ludwig Maximillians Üniversitesi) „*Einsatz der Musik in Fatih Akıns Gegen die Wand*“ ve Bengül İnce (MEB İngilizce Öğretmeni) „*Stefan Zweig’in Amok Koşucusu Öyküsüne Çeviri Eleştirel Bir Yaklaşım*“ makaleleri ile her ne kadar Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy’u şahsen tanımamış olsalar da makalelerini kendisinin anısına ithaf etmişlerdir (bkz. <https://www.inst.at/trans/25/einsatz-der-musik/>,ve <https://www.inst.at/trans/25/stefan-zweig-in-amok-kosucusu-oeykuesuene/>).

Armağan yayınına burada bitiyor. Her ne kadar daha fazla katılımcı iştirak etmek istemiş olsa da belirli bir duyuru süresine ve hakemlik sürecine tabi tutulduğundan katılımcı sayısı sınırlandırılmıştır. Ne mutlu Prof. Dr. Gertrude Marie Durusoy ile tanışma şerefine erişmiş olanlara. Sonsuz teşekkürlerimizle. Asla unutulmayacaksınız, sizin gibi eşsiz bir insanı.

Kaynaklar

- Aksan, Yücel** (2017): “*Saygıyla... Prof. Dr. Gertrude Durusoy Anısına*”, Ege Universität.
- Altınkaya Nergis, Dilek** (2022): In tiefer Trauer und Dankbarkeit. Der Erinnerung an Frau Univ.Prof.in Dr.in Gertrude Marie Durusoy gewidmet ..., (bkz: <https://www.inst.at/trans/25/in-tiefer-trauer-und-dankbarkeit/>, Son Erişim: 14.04.2022).
- Arlt, Herbert** (2017): *Im Gedenken an Gertrude Durusoy*, <http://www.arltherbert.at/im-gedenken-an-gertrude-durusoy-1943-2017/> (Son Erişim: 21.09.2021).
- Durusoy, Gertrude** (1997): *Zur Übersetzung von Lyrik*. In: IIIrd Meeting of Interpreters and Translators from the countries of Central and Eastern Europe. Praha, 33-40.
- Durusoy, Gertrude** (1998): *Die Türkei: Schwelle oder Brücke in den Kulturwissenschaften*. In: TRANS. Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. Nr.5, Wien.
- Durusoy, Gertrude** (1998): *İzmir'de Dil Potansiyeli ve Gerekliliği*. In: 21.Yüzyılın Eşiğinde İzmir. Sorunlar ve Çözümler Sempozyumu Bildirileri. İzmir,1998, 189-198.
- Durusoy, Gertrude** (1998/ 99): *Zur Internationalisierung von Forschung*. In: TRANS. Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. Nr.6, Wien.
- Germanistler Derneği** (GERDER) Aylık Bülteni (Sayı 60; Ağustos 2021): Prof. Dr. Gertrude Durusoy Anısına (Sayfa 3-6); Prof. Dr. Gertrude Durusoy Anma Etkinlikleri (Sayfa 6-7), (bkz: GERDER_Bulteni_Vol_60.pdf, (Son Erişim: 14.04.2022).
- Öncü, Mehmet Tahir** (2019): *Türkische Literatur im deutschsprachigen Raum: Ein Überblick*. In: Akyıldız, Ercan, Cemile / Balcı, Yasemin / Öztürk, Ali Osman: Ex Oriente Lux: West-östlicher Kulturtransfer. Berlin: Logos Verlag, 157-174.

İnternet Kaynakları

- <http://akademik.ege.edu.tr/?q=tr/bilgiler&id=324>, (Son Erişim: 14.04.2022)
- https://translex.ege.edu.tr/tr-6067/turkce_cevirmenler_sozlugu.html, (Son Erişim: 14.04.2022)
- <https://www.haberler.com/guncel/prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi-14318316-haber/>, (Son Erişim: 14.04.2022)
- <https://www.euegeajans.com/index.php/2021/08/09/prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi/>, (Son Erişim: 14.04.2022),
- <https://www.sondakika.com/haber/haber-prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi-14318316/>, (Son Erişim: 14.04.2022)

<https://www.egitimrotasi.com/prof-dr-gertrude-durusoy-mezari-basinda-anildi/3337/>, (Son Erişim: 14.04.2022)

[https://egeduyuru.ege.edu.tr/m-17377/prof_dr_-gertrude-durusoy-anma-toreni-ve-armagan-kitabi-\(31-temmuz-2021\)-.html](https://egeduyuru.ege.edu.tr/m-17377/prof_dr_-gertrude-durusoy-anma-toreni-ve-armagan-kitabi-(31-temmuz-2021)-.html), (Son Erişim: 14.04.2022)

<https://www.inst.at/trans/25/trans-25-durusoy-inhalt/>, (Son Erişim: 14.04.2022)